

Nazwa przedmiotu/modułu:		Dietoterapia chorób metabolicznych			
Nazwa angielska:		Dietary Prophylaxis of Civilization Diseases			
Kierunek studiów:		Dietetyka			
W zakresie:		Dietoprofilaktyka i dietoterapia			
Tryb/Poziom studiów:		Stacjonarne / I-go stopnia – licencjackie			
Profil studiów		Praktyczny			
Jednostka prowadząca:		Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych			
Prowadzący przedmiot:		mgr Magdalena Otto			
Status przedmiotu:		obowiązkowy			
I Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
6	15	15	15	45	1+1+1
SUMA					3
II. Cel przedmiotu:					
<p>C1. Zapoznanie studenta z zasadami żywienia w chorobach metabolicznych, ze szczególnym uwzględnieniem miażdżycy, choroby niedokrwiennej serca, nadciśnienia tętniczego, cukrzycy, dny moczanowej oraz otyłości olbrzymiej.</p> <p>C2. Zapoznanie studenta ze sposobami rozpoznawania ryzyka chorób metabolicznych u pacjentów oraz wpływem profilaktyki na ich zapobieganie.</p> <p>C3. Kształtowanie umiejętności ustalania diety i bilansowania jadłospisów w wybranych chorobach metabolicznych.</p>					
III. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
Wiedza z zakresu zrealizowanych przedmiotów: żywienie człowieka, dietetyka kliniczna, dietoprofilaktyka chorób cywilizacyjnych.					
IV. Oczekiwane efekty uczenia się:					
<p>W zakresie wiedzy:</p> <p>EU1. Posiada wiedzę z zakresu etiopatogenezy, obrazu klinicznego, diagnozowania i leczenia chorób metabolicznych.</p> <p>W zakresie umiejętności:</p> <p>EU 2. Potrafi identyfikować problemy żywieniowe osób z chorobami metabolicznymi.</p> <p>EU3. Potrafi przeprowadzić ocenę stanu odżywienia chorych, zaplanować właściwe leczenie dietetyczne oraz z wykorzystaniem specjalistycznego oprogramowania skonstruować jadłospis całodobowy zgodnie z zaleconym rodzajem diety.</p> <p>W zakresie kompetencji:</p> <p>EU4 - Jest świadom własnych ograniczeń i wie z jakimi specjalistami należy konsultować zaistniały problem. Wykazuje dojrzałą, ukształtowaną postawę prozdrowotną, potrafi komunikować się ze współpartnerami oraz pacjentami.</p>					
V Treści programowe:					
Forma zajęć: wykłady					Liczba godzin

W1	Cukrzyca jako choroba metaboliczna – przyczyny, rodzaje, diagnostyka, leczenie, powikłania. Zalecenia Polskiego Towarzystwa Diabetologicznego. Pojęcie indeksu oraz ładunku glikemicznego.	3
W2	Żywnienie w dyslipidemiach. Rola i znaczenie nienasyconych kwasów tłuszczowych w leczeniu dietetycznym hipercholesterolemii oraz hipertrójglicydemii.	2
W3	Zespół metaboliczny – definicja, kryteria rozpoznawania, związek z chorobami sercowo-naczyniowymi, leczenie dietetyczne.	2
W4	Otyłość ołbrzymia – metody leczenia, założenia diety przed i po zabiegu bariatrycznym. Rola i znaczenie diety w opiece nad pacjentami po chirurgicznym leczeniu otyłości.	2
W5	Niedożywienie, niedowaga. Metody leczenia żywieniowego, charakterystyka dietetycznych środków specjalnego żywieniowego przeznaczenia. <i>Reefiding syndrome</i> – przyczyny, objawy, postępowanie.	2
W6	Dna moczanowa jako choroba metaboliczna. Charakterystyka, objawy oraz leczenie żywieniowe.	2
W7	Choroby tarczycy a ryzyko zaburzeń metabolicznych. Założenia diety w niedoczynności, nadczynności oraz chorobach autoimmunologicznych tarczycy.	2
Suma godzin		15
Forma zajęć: ćwiczenia		Liczba godzin
Ćw.1	Cukrzyca typu 1 – epidemiologia, diagnostyka, leczenie. Ćwiczenia obliczeniowe.	2
Ćw.2	Cukrzyca typu 2 – epidemiologia, czynniki, ryzyka, objawy, profilaktyka. Ćwiczenia w interpretowaniu przykładowych dzienniczków samokontroli poziomu glukozy pacjentów z rozpoznaną cukrzycą. Analiza przykładowych wyników badań biochemicznych.	3
Ćw.3	Dyslipidemie – znaczenie diety w regulacji poziomu cholesterolu i trójglicerydów we krwi. Analiza i interpretacja badań biochemicznych, konstruowanie indywidualnych zaleceń żywieniowych.	2
Ćw.4	Zespół metaboliczny – epidemiologia, czynniki ryzyka, objawy, profilaktyka.	2
Ćw.5	Zaburzenia metaboliczne w chorobach tarczycy – analiza i interpretacja przykładowych wyników badań, konstruowanie indywidualnych zaleceń żywieniowych.	2
Ćw.6	Dna moczanowa – epidemiologia, czynniki ryzyka, objawy profilaktyka. Praktyczne sposoby ograniczania puryn w diecie pacjentów.	2
Ćw.7	Zastosowanie fałdomierza do oznaczania udziału tkanki tłuszczowej – ćwiczenia obliczeniowe.	2
Suma godzin		15
Forma zajęć: laboratoria		Liczba godzin
Lab. 1	Dietoterapia cukrzycy typu 2. Planowanie jadłospisu opartego o wymienniki węglowodanowe.	3
Lab. 2	Charakterystyka diety pacjentów z cukrzycą leczonych insuliną – studium przypadku.	2
Lab. 3	Dieta w profilaktyce i leczeniu hipercholesterolemii - bilansowanie jadłospisu zgodnego z założeniami diety o kontrolowanej zawartości kwasów tłuszczowych.	2
Lab. 4	Rola diety w profilaktyce i leczeniu dny moczanowej – analiza dzienniczków żywieniowych, planowanie indywidualnej dietoterapii.	2
Lab. 5	Dieta w profilaktyce i leczeniu zespołu metabolicznego – planowanie jadłospisu redukcyjnego opartego o niski indeks glikemiczny.	2
Lab. 6	Znaczenie diety w profilaktyce i leczeniu chorób tarczycy – analiza i interpretacja przykładowych jadłospisów chorych, planowanie właściwych interwencji żywieniowych.	2
Lab. 7	Przegląd diet stosowanych w zaburzeniach metabolicznych – wady i zalety diet niskowęglowodanowych oraz wysokotłuszczowych.	2

Suma godzin		15
VI. Narzędzia dydaktyczne:		
1.	Rzutnik multimedialny.	
2.	Tablica, plansze poglądowe, broszury edukacyjne.	
3.	Specjalistyczne oprogramowanie komputerowe.	
4.	Dokumentacja medyczna, wyniki analiz składu ciała.	
5.	Miarka BMI, ciśnieniomierz, glukometr, fałdomierz.	
VII. Metody dydaktyczne:		
1.	Wykład informacyjny	
2.	Prezentacja multimedialna.	
3.	Dyskusja panelowa, burza mózgów.	
4.	Ćwiczenia przedmiotowe.	
5.	Studium przypadku.	
6.	Projekt.	
VIII. Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1	Sprawdziany cząstkowe, kartkówki weryfikujące przygotowanie teoretyczne do zajęć.	
F2	Projekt jadłospisu.	
F3	Sprawozdania.	
F4	Kolokwium pisemne końcowe z ćwiczeń.	
F5	Kolokwium pisemne końcowe z laboratorium.	
P1	Egzamin pisemny- test, pytania otwarte.	
IX Obciążenie pracą studenta		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		45
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji, średnio na studenta)		4
Samodzielne studiowanie tematyki ćwiczeń i laboratorium, przygotowanie się do kolokwium oraz kartkówek.		18
Przygotowywanie projektów jadłospisów z zajęć laboratoryjnych oraz sprawozdań z ćwiczeń.		8
Przygotowanie się do egzaminu		15
SUMA		90
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU		3
X Literatura podstawowa i uzupełniająca		
Literatura podstawowa:		
1. Grzysławski M: Dietetyka kliniczna. PZWŁ, Warszawa 2019.		
2. Ciborowska H., Rudnicka A.: Dietetyka. Żywnienie zdrowego i chorego człowieka. Wyd. Lek. PZWŁ. Warszawa 2017.		
Literatura uzupełniająca:		
1. Chojnacki J.(red.): Dietetyka i żywienie kliniczne. Edra Urban&Partner. Wrocław 2017.		
2. Poniewierka E.: Dietetyka Kliniczna. UM Wrocław 2016.		
3. Głąbska D., Kozłowska L., Lange E., Włodarek D.: Dietoterapia, Wyd. Lekarskie PZWŁ, 2021		
4. Ostrowska L., Orywał K., Stefańska E.: Diagnostyka laboratoryjna w dietetyce. PZWŁ. Warszawa 2018.		
5. Zalecenia kliniczne dotyczące postępowania u chorych na cukrzycę 2020 Stanowisko Polskiego Towarzystwa Diabetologicznego		
6. Standardy postępowania dietetycznego w kardiologii. Stanowisko Polskiego Towarzystwa Dietetyki 2016		
7. Pod red. Jarosz M., Rychlik E., Stoś K., Charzewska J., Normy żywienia dla populacji Polski i ich zastosowanie, Wyd. Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny, 2020		

XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PRK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
EU1	K.W08, K.W09	C1	W1-W7	1,4	1,2	P1
EU2	K.U03, K.U05	C2	Ćw.1-ćw.7, lab.1-lab.7	1,2,3,4,5	2,3,4,5,6	F1,F2,F5,P1
EU3	K.U07, K.U08	C3	Lab.1-lab.6	1,2,3,4,5	2,3,4,5,6	F1,F2,F5,P1
EU4	K.K02, K.K07, K.K08	C2, C3	Lab.1-lab.7	1,2,3,4,5	2,3,4,5,6	F1,F2,F5,P1

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiot kończy się egzaminem po semestrze 6 i obejmuje treści omówione na wykładach, ćwiczeniach i laboratoriach. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń oraz zajęć laboratoryjnych.

Kryteria zaliczenia ćwiczeń:

- obecność na zajęciach (materiał z nieobecnych zajęć należy zaliczyć w ramach godzin konsultacji prowadzącego przedmiot),
- kartkówka pisemna sprawdzająca przygotowanie do zajęć,
- sprawozdania z ćwiczeń,
- kolokwium pisemne końcowe.

Ocena końcowa stanowi średnią ocen częściowych.

Kartkówki, kolokwia pisemne, sprawozdania oceniane są wg następujących kryteriów:

Bardzo dobry – 100 – 90 %.

Dobry plus – 89 - 80 %.

Dobry – 79 - 70 %

Dostateczny plus – 69 - 60%.

Dostateczny – 59 - 51%.

Niedostateczny – 50 % i poniżej

Kryteria zaliczenia laboratorium:

- obecność na zajęciach (materiał z nieobecnych zajęć należy zaliczyć w ramach godzin konsultacji prowadzącego przedmiot),
- kartkówka pisemna sprawdzająca przygotowanie do zajęć,
- projekty jadłospisów (studium przypadku),
- kolokwium pisemne końcowe.

Ocena końcowa stanowi średnią ocen częściowych.

Projekty przygotowywane są przez studentów na podstawie wywiadów żywieniowych oraz dokumentacji medycznej: uczestników Uniwersytetu Trzeciego Wieku, zaproszonych gości, pacjentów szpitali, przypadków pacjentów z indywidualnej praktyki prowadzących zajęcia.

Kartkówki, kolokwia pisemne, projekty oceniane są wg następujących kryteriów:

Bardzo dobry – 100 – 90 %.

Dobry plus – 89 - 80 %.

Dobry – 79 - 70 %

Dostateczny plus – 69 - 60%.

Dostateczny – 59 - 51%.

Niedostateczny – 50 % i poniżej

Kryteria zaliczenia egzaminu (semestr 6):

przedmiot kończy się egzaminem pisemnym uwzględniającym: część teoretyczną (test jednokrotnego wyboru) oraz część praktyczną (pytania otwarte z zakresu ćwiczeń oraz zajęć laboratoryjnych).

Ocena z egzaminu:

Bardzo dobry – 100 – 90 %.

Dobry plus – 89 - 80 %.

Dobry – 79 - 70 %

Dostateczny plus – 69 - 60%.

Dostateczny – 59 - 51%.

Niedostateczny – 50 % i poniżej

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1. Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych WNMiT (budynek nr 3) i oddziałach szpitalnych zgodnie z planem zajęć umieszczonym na stronie internetowej WNMiT.
2. Terminy i godziny konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.